

Laqgħa Ġenerali Annwali – Gozo Business Chamber

27 ta' Frar 2021

Barts Medical School, Victoria

Diskors tal-Konklużjoni
Joseph Borg

Onorevoli Ministri, Onorevoli Membri Parlamentari, Sinjuri mistiedna, Membri tal-Kamra tan-Negozju għal Għawdex, #bieb.

Ringrazzjamenti

Kien ta' pjaċir għalija u għal membri tal-Kunsill tal-Kamra nilqgħukom (tant numerużi) hawnhekk il-lejla għal Laqgħa Ġenerali Annwali tal-Gozo Business Chamber. Fil-bidu tas-sena l-oħra sellimna lil Presidenti u lil Membri tal-Kunsill illi taw l-kontribut tagħhom b'ħidma sfieqa u diżinteressata. Minn hawn hekk nerga nsellem lilhom lil membri kollha tal-Kunsilli tal-passat u tal-prezent. Kull min kien b'mod involut fil-ħidma tal-Kamra jaf kemm jirrekjedi paċenzja, ħin u dedikazzjoni dan ix-xogħol u għalhekk ir-radd il-ħajr mhu qatt biżżejjed f'dawn l-okkażjonijiet.

Inrodd ħajr lill-Onorevoli Ministru għal Għawdex Clint Camilleri u l-istaff tiegħu tas-support kontinwu li dejjem irċevejna. Inrodd ħajr ukoll lil ministri Justyne Caruana u Anton Refalo tal-għajnuna fil-passat u anke illum, kif ukoll lil membri parlamentari kollha Għawdxin li lkoll għandhom għal qalbhom il-ħidma tagħna. Nerga ntenni t-talba tiegħi; fejn għadkom bżonn is-support tagħna biex l-agenda ta' Għawdex tkun fuq quddiem, inwegħdukom li lilna issibuna dejjem warajkom.

Nirringrazzja wkoll lil kollaboraturi tal-Kamra f'Ministeri u entitajiet oħra. Napprezzaw il-kolaborazzjoni ta' kulhadd u ntenni li fejn hemm l-interess t'Għawdex fin-nofs lilna dejjem tarana minn ta' quddiem.

L-iskola ta' Barts

Huwa doveruż li la Itqajna hawnhekk fl-iskola ta' Barts l-ewwel nett nirringrazzjaw lid-dirigenza ta' din l-iskola medika li laqgħuna hawn b'idejghom

miftuħa. Għal darba oħra insostnu li din l-iskola hija waħda mill-aktar stejjer sbieħ li graw dan l-aħħar fil-gżira tagħna.

Jiddispjaċina li kien hemm min ra' din l-iskola bħala theddida. Min suppost jaf aktar, oppona din l-iskola minn qabel u issa li qegħdha hawnhekk u qed tagħmel suċċess, xorta waħda għadu ma niżzilhiex li din l-iskola qegħdha hawnhekk, qegħdha gewwa Għawdex.

Imma s-suċċess fit-tul ta' din l-iskola jiddependi wkoll minn sptar ġdid li suppost diġa nbena imma li għadna ma rajniex l-ewwel ġebbla tiegħu. Mhux l-iskola biss imma Għawdex ukoll, anzi ngħidu li l-pajjiż kollu, għandu bżonn dan l-isptar. Ejjew inkomplu nsostnu, kif għamilna s'issa, li l-ħtigijiet t'Għawdex jitolbu dan l-iżvilupp ġdid u nigbdu ħabel wieħed bħala Għawdxin ħalli l-pjanijiet tagħna jibqgħu jitwettqu u l-bżonnijiet tagħna jinqdew.

Il-COVID-19

Sena ilu wkoll iltqajna hawnhekk bħal daż-żmien. Min kien jgħidilna li ftit granet wara kellha tfaqqa din l-imxija li qabdet magħna bħal qarnita u donnha ma tridx tħallina. Imxija li bidlet id-dinja ta' madwarna, u bidlet ukoll l-operat tal-Kamra u tal-operat tal-kummerċ mad-dinja kollha. Mill-ewwel nett deher li Għawdex jiddependi kompletament mit-Turiżmu, u dak li sa' issa kien barka irridu naħdmu biex ma jibqax is-sors tal-qligħ prinċipali tal-gżira tagħna. It-Turiżmu rriduħ, imma mhux wieħed li jiddependi fuq il-massa imma fuq il-kwalita'. Allura rridu strategija ġdida biex il-gżira tagħna nagħmluha aktar attrajenti għal raġunijiet diversi.

Ir-raġunament tagħna, anke qabel il-COVID kien li l-ekonomija tagħna niddiversifikawha fuq pjan aċċelerat li jagħmel lill-Għawdex gżira eco-friendly u carbon neutral qabel il-kumplament tan-nazzjon u li noffru lill-Għawdex bħala gżira li tibbaża ruhha fuq l-iżvilupp ta' ekonomija diġitali. Dan waħdu għandu jagħmel lill-Għawdex attrazzjoni li jiddiversifika t-turiżmu tagħna minn wieħed ta' mawra qasira, għal wieħed ta' mawra fit-tul, għal turiżmu ta' kwalita'. Il-Kamra għaddejja b'ħidma sostnuta' f'dan ir-rigward.

Ambjent san u l-Energija Rinnovabbli

L-attrazzjoni tal-gżira tagħna ġej mill-ambjent naturali li hi tħaddan. Dalgħodu stess ħriġna *press release* biex nappoġġjaw l-istand li ħadu s-sindki Għawdxin biex iħarsu l-ambjent naturali tal-gżira tagħna.

Aħna favur żvilupp sostenibbli ta' kostruzzjoni ta' kwalita' li tarrikkixxi l-ambjent u mhux tabbużah. Aħna favur settur tal-kostruzzjoni li jirkupra l-bini mhux użat u żdingat. Aħna favur bini li jagħti prijorita' u każ tal-ħarsien tal-enerġija u l-użu tal-enerġija rinnovabbli. U għalhekk nemmnu li l-amministrazzjoni trid tincentiva bini ta' kwalita' billi tagħti preferenza fil-fiskalita' lil dan it-tip ta' bini.

Kif għaedna qabel, il-kampanja tagħna mal-awtoritajiet hi li Għawdex jilħaq il-*carbon neutrality* ferm qabel il-pajjiż kollu kemm hu u li l-operaturi tagħna jigu mgħejjuna f'dan il-proċess. Irridu pjan immedjat kif ser jintlaħaq dan u offrejna lil Gvern l-għajnuna tal-*Greening the Islands Foundation* biex dan iseħħ. Nemmnu li bi pjanijiet serji dawn il-miri naslu għalihom u l-gżira tagħna, bi kwalita' ta' ħajja aħjar, tkun ta' attrazzjoni ferm aktar milli hi illum.

Ekonomija diġitali

F'Ottubru tal-2019 l-Gozo Business Chamber ospitat f'Għawdex il-forum internazzjonali organizzat kull sentejn mill-INSULEUR, jigifieri l-Assoċjazzjoni tal-Kmamar tan-Negozju tal-Gżejjer tal-Ewropa, liema Assoċjazzjoni bħalissa qed nippresiedu. Id-diġitalizzazzjoni tal-gżejjer kienet it-tema diskussa.

Aħna nemmnu li Għawdex bħal gżejjer l-oħra tal-Ewropa għandu jfassal pjan li bih jiġbed lejha industrija li ma tibżax mill-fatt li qed taħdem minn gżira u l-ekonomija diġitali hija din it-tip ta' industrija. Għawdex illum, u nistqarru fl-aħħar, għandu konnessjoni tajba li tiġi mit-tqegħid tat-tieni fibre optic cable u għandu l-infrastruttura ġdida tal-Innovation Hub li saret is-sena l-oħra. Imma issa għandna bżonn inħaddmu din l-infrastruttura billi noħolqu incentivi serji li jattiraw din l-industrija. Illum qabel għada irridu li Għawdex ifur b'dawn il-kumpaniji, ifur b'digital nomads, ifur b'digital company start-ups, b'digital incubation centres. Imma biex isir dan irridu nifitħu beraħ l-bibien tal-għajnuna.

Aċċessibilita'

Se nitkellem issa dwar l-aċċessibilita'. Tkellimna u nibqgħu nitkellmu favur kull tip ta' aċċessibilita' ibda minn dik bl-ajru u kompli fuq il-fast-ferry, aktar vapuri etc. Il-Gozo Business Chamber kienet mill-bidu nett il-promotur ewlieni tal-proġett tas-Subsea Tunnel bejn Għawdex u Malta. Ma rridx intawwal fuq dan il-punt. Ngħid haġa waħda biss.

Fid-19 ta' Dicembru tas-sena l-oħra ġewwa l-gzejjer Faroe, li huma numru ta' gejjer fl-oċean Atlantiku, b'popolazzjoni ta' 50,000 ruħ, ġie inawgurat tunnel li jgħaqqad tlett gzejjer, b'tul ta' ħdax il-kilometru u li sewa mija u sebgħa u tletin miljun Ewro. Żgur li lkoll rajtu ritratti jew videos ta' din ir-realta' meraviljuża, u dan mhux l-ewwel proġett ta' din ix-xorta f'dawn il-gzejjer. Iwa possibbli poplu ta' ħamsin elf ruħ itturrufnat f'tarf l-oċean Atlantiku kapaċi jasal għal dan u aħna poplu għaxar darbiet akbar m'aħniex kapaċi npoġġu r-rieda u l-isforzi tagħna flimkien biex noħolqu xi ħaġa simili? Din l-unika mistoqsija li xtaqt nagħmel fir-rigward.

Il-GRDA

Matul din is-sena wkoll ingħatajna għodda ġdida biex biha nmexxu lil Għawdex tagħna b'saħħa u dedikazzjoni akbar. Inħolqot u issa bdiet topera il-*Gozo Regional Development Authority*. Nemmen li bil-mod, din l-awtorita' bil-ħidma tagħha trid tasal biex tikkonvinċi kemm lill-Awtoritajiet infushom kif ukoll lil poplu Għawdx li mhix semplicement lobby imma li kapaċi twettaq dak li nħatret biex tagħmel b'leġislazzjoni.

Fil-ġranet u xhur li ġejjin il-GRDA ser tkun qed tipproponi pjan ta' strategija għal gżira tagħna li se jkun ipprezentat għal konsultazzjoni wiesa. Se jkun jeħtieġ il-kooperazzjoni ta' kulħadd biex l-istrategija tkun effettivament ta' kulħadd, biex xħin tiġi biex titwettaq ikun hemm ukoll l-imbottatura ta' kulħadd.

U dan iwassalna għal konkluzjoni waħda. Ma nistgħux nibqgħu naqdfu għal rasna. Is-saħħa qegħdha biss fejn hemm il-għaqda tal-ħsieb, tal-intenzjoni u tal-azzjoni. U dan hu l-appell tiegħi il-lejla. F'ġieħ Għawdex li tant inħobbu ejjew ngħaqqdu l-ħsibijiet tagħna, l-intenzjonijiet tagħna, l-azzjoni u l-ħidma tagħna biex Għawdex ikun aktar minn qabel kontributor denju għall-ekonomija nazzjonali.

Għeluq u Bov

Nixtieq qabel ngħalaq niringrazzja lic-Chairman tal-Bank of Valletta Dr Gordon Cordina li aċċetta l-istedina tagħna u kien magħna l-lejla. Għax ħadem qrib ta' ħafna minnha jaf x'inhuma l-problemi li nħabtu wiċċna magħhom aħna l-Għawdxin, u mill-prezentazzjoni tiegħu wriena li jaf x'inhuma l-bżonnijiet tagħna. Grazzi Dr Cordina.

Qabel nagħlaq nixtieq nirringrazzja lic-Ceo Daniel Borg u lil impjegati l-oħra tal-Kamra Joanne, Marlene u Jean Luca tal-ħidma bla waqfien tagħhom. Aktar kmieni smajtu r-rapport tal-ħidma tal-Kamra. Ma temminx li dak kollu sar minn ftit nies li jaħdmu b'għaqqal u dedikazzjoni inegwaljabbi. Grazzi Daniel, lilek u lil sħabek.

Għal darb'oħra nirringrazzjakom tal-preżenza tagħkom hawn il-lejla, u nistedinkom ukoll tibqgħu magħna għal ftit mumentu oħra biex nixorbu xi haġa flimkien. Grazzi u insellmilkom.